

CURIERUL CREȘTIN

ORGAN OFICIAL AL EPARHIEI DE-CLUJ—GHERLA. CU UN ADAOS NEOFICIAL.

Abonamentul pe un an 200 Lei. Apare de 2 ori pe lună. Inserțiuni se primesc după învoială

Partea oficială.

Regulament diecezan pentru ținerea sinoadelor proto-popești.

I. Sinoadele proto-popești întemeiate pe hotărârile Conciliului provincial (I. T. VII. C. II.) și a sinodului diecezan din Gherla (Const. IV. p. 1) pentru edificarea imprumutată a preoției tractuale, pentru conservarea și progresul lor în zelul și spiritul bisericesc, pentru primenirea sufletului în științele teologice aplicate în viața pastorală, prin împărțirea comoarei experienței fraților din protopopiat, se vor ține și pentru viitor de două ori pe an, primăvara și toamna, pregătite cu toată grija. Ele sunt convocate de purtătorul oficiului protopopes, în fiecare district cu cel puțin o lună înainte de termenul fixat de către Sinodul anterior. Convocătorul va cuprinde și programul Sinodului.

Cel de primăvară se va convoca cu precădere în *s. Paresimi*, pentru ca folosul sufletesc să se resfrângă bogat și asupra credincioșilor din loc și din împrejurimi în postul mare, iar cel de toamnă în lunile Septembrie—Noembrie.

II. În legătură cu sinoadele proto-popești se vor ține misiuni populare, conform ordinului nostru Nr. 696/922, C. C. Nr. 5, pentru a trezi toate energiile sufletului nostru preoțesc într-o redeșteptare morală a poporului încredințat păstoririi noastre.

Extinderea ținerii misiunilor și cu prilejul sinoadelor de toamnă o întemeiam pe mângăietoarea experiență a roadelor sufletești îmbelșugate recoltate în toate părțile, unde cu grijă pregătite, au fost ținute cu sfințenie.

Sinoadele proto-popești se vor ține pe rând în fiecare parohie în prima zi liberă după sărbători, sau Luni. Pentru misiunile împreunate cu sinoade proto-popești, precum și pentru diserta-

ția ce este a se ține de către unul dintre preoți, designat de Sinodul anterior, purtătorii oficiilor proto-popești vor *aviza cu patru săptămâni înainte* pe cei ce au să le facă.

Misiunile se vor începe cu două zile înainte de ziua fixată pentru Sinod, conform unui program bine chibzuit, și se vor termina în ziua Sinodului.

La amândouă sinoadele proto-popești toți preoții sunt obligați a participa, a se mărturisi, și a *concelebra*. La Liturgia din ziua Sinodului se vor cumineca și credincioșii mărturisiți la misiuni. Conducătorul misiunilor va predica despre sfânta Cuminecătură, și va îndemna la păstrarea credinței și la alipirea față de sfânta Maică Biserică.

După ieșirea credincioșilor se va ține de cel încredințat o meditație scurtă pentru frații preoți.

III. După Sfânta Liturgie participanții la Sinod vor merge la școală, unde preotul, designat înainte de Sinodul anterior, va face o lecție practică de cateheză. Preotul local va lua din vreme contact cu direcțiunea școlii în acest scop.

IV. După lecția de cateheză în localul destinat, se începe Sinodul, cântându-se „*Impărate ceresc*“, și protopopul deschizând ședința printr-o cuvântare potrivită.

Se alege notar adhoc, unde nu e notar tractual, și doi verificatori ai procesului verbal, apoi se porcede la constatarea celor prezenți și la primirea sau respingerea motivărilor celor absenți. Cei cu motivările absențelor respinse se supun pedepsei în bani pentru biblioteca tractuală, cu aprobarea Ordinariatului.

V. Urmează dizertația preotului însărcinat cu aceasta din Sinodul anterior. Subiectul ei va fi cu preferință o

chestiune de actualitate din pastorația practică, fixată de Sinodul anterior.

Se procedează apoi la discuția generală asupra lecției de cateheză și a dizertației.

VI. Președintele Sinodului va prezenta adresa Ordinariatului asupra ultimului Sinod și va citi raportul său asupra situației morale și materiale din district, dela ultimul Sinod, întemeiat și pe rapoartele în scris ale preoților despre starea religioasă morală din parohii. Se vor lua în desbatere viciile mai grave ce bântuie în district, primejdiile ce amenință aici Biserica noastră, și se vor stabili normele generale uniforme pentru combaterea lor, precum și mijloacele pentru intensificarea practicei vieții creștine între credincioșii din district.

Deosebită atențiune se va da răspândirii presei bune în spiritul ordinelor episcopale (Circ. XXXI Nr. 5560—1915; Nr. 355 din 1922, C. C. 15; Nr. 3279—1929 C. C. 15 și 16—1929) date în aceasta privință.

În cadrele acestor discuții se va hotărî și parohia sau parohiile unde să se țină misiuni până la viitorul Sinod, cerându-se eventual conducătorul lor dela centru, sau misionarii designându-se dintre preoțimea tractuală. Asemenea se va alege disertantele și supleantul lui, fixându-se tema, preoții misionari pentru misiunile proximului Sinod și preotul care să facă lecția de cateheză la viitorul Sinod.

VII. Președintele va citi raportul despre starea averii și a bibliotecii tractuale, și se vor pune în discuție mijloacele pentru augmentarea lor.

VIII. La eventuale propuneri se vor discuta propunerile înaintate în scris Oficiului protopopesc cu 8 zile înainte de Sinod și admise de acel Oficiu.

IX. Se va fixa locul și data Sinodului viitor; președintele va declara Sinodul de închis și se va cânta „Cuvine-se cu adevărat”.

X. Oficiile protopopești vor purta un registru de procese verbale al ședințelor sinodale, unde se vor induce ședințele de către notarul districtual, iscălit de președinte, de notar și de cei 2 verificatori. Un alt exemplar din procesul verbal al ședințelor sinodale, tot

în original, va fi înaintat la Ordinariat, dimpreună cu textul dizertației, cu un raport al Oficiului protopopesc asupra Sinodului, cu altul separat asupra misiunilor ținute. Acest din urmă dela Ordinariat se va înainta Reuniunii de Misiuni.

În registrul purtat la Oficiul protopopesc după fiecare proces verbal se va induce Nr. ordinalui, prin care a fost luat la cunoștință de către Prea Veneratul Ordinariat.

Din șed. cons. 5 Iulie 1932.

Nr. 3422.

Intregirea salariilor preoțești.

Pentru liniștirea Veneratului Cler diecezan, publicăm în celea de mai jos, adresa Nr. 91899/9847 din 13 Iulie a. c., a Onoratului Minister al Instrucțiunii, al Cultelor și Artelor, din care reiesă, că acțiunea dusă cu neobosire și cu toată străduința de Corul nostru Episcopesc a fost încoronată de rezultatul dorit în ce privește întregirea justă a salariilor preoțești, reparându-se o nedreptate dureroasă și adânc păgubitoare. Iată ce se spune în adresa ministerială mai sus menționată:

Prea Sfințite.

În referire la adresa Prea Sfinției Voastre Nr. 4282 din a. c., avem onoare a vă face cunoscut că s'a intervenit la Ministerul de Finanțe pentru întregirea în general a salariilor eclesiastice din biserica greco-catolică.

Primiți, Vă rugăm, Prea Sfințite asigurarea deosebitei noastre considerațiuni.

p. Ministru,
ss. G. Ilioniu.

p. Consilier:
ss. Indescitrabil.

Cluj, la 15 Iulie 1932.

Nr. 3349.

Concurs de primire în clerul tinăr.

Prin acestea invităm Onoratul Cler diecezan, să aducă la cunoștința tinerilor absolvenți de liceu cu bacalaureat din parohiile și filiile ce le păstoresc, că concursul de primire în Clerul tinăr eparhial se va ține în ziua de 19 August 1932.

proprie, însoțită de următoarele acte:

1. Carte de botez (extras din matricula botezaților dela preot; nu este suficient extrasul din registrul stării civile pentru nașteri).

2. Certificat de conduită dela Oficiul parohial al domiciliului recurentului, și dela profesorul său de religie.

3. Declarația dată de părinții, sau laureat, cari doresc să fie primiți în Clerul tinăr al Eparhiei de Cluj-Gherla și pe cursul I. al Academiei de Teologie, vor înainta la Episcopie până *cel mai târziu la data de 14 August a. c. seara*, cerere scrisă cu mâna

Tinerii absolvenți de liceu cu bacaturorii recurentului, înaintea alor doi martori și vizată de primărie, că la cazul, dacă recurentul primit în Clerul tinăr, în cursul studiilor teologice va părăsi Seminarul, sau după absolvirea cursurilor teologice nu se va preoți, vor restitui Eparhiei toate spesele, ce vor fi cu creșterea și provederea lui în seminar.

Taxa de întreținere în Seminar pentru anul școlar 1932/33 este 8000 Lei, care se va plăti în două rate: 4000 Lei la intrarea în Seminar și 4000 Lei la Crăciun. Având mult de suferit Eparhia și Instituțiile în urma reducerilor bugetare, se atrage atențiunea recurenților de pe acum, că fără achitarea la termen a taxelor de întreținere, nu vor putea intra, nici petrece în Seminar.

Toți recurenții au să se prezinte în persoană la Oficiul Diacezan din Cluj, Calea Moșilor Nr. 24, în ziua de *19 August a. c. la orele 8 dimineața*, când se va decide asupra primirii lor în Clerul tinăr.

Din șed. cons. 5 Iulie 1932.

Nr. 3415.

Colectă pentru Fondul de Ajutorare a văduvelor și orfanilor de preot.

Parohiile și credincioșii nu pot rămânea streini de cea mai mare grijă a preoților lor: soartea văduvelor și orfanilor, mai ales în aceste zile grele. La instituirea Fondului de Ajutorare s'a prevăzut, pe lângă jertfa vrednică de toată lauda a preoțimei și contribuirea parohiilor. În acest scop deschidem

colectă publică, care se va ține în toate bisericile din Eparhie, la sărbătoarea Înălțării Sfintei Cruci.

Termenul se va vesti cu expunere și indemn în Duminecile precedente.

Despre rezultatul colectei ni-se va raporta, iar sumele intrate se vor înainta Onoratei Administrații Capitulare sub titlul: „Colectă pentru Fondul de Ajutorare“.

Din șed. cons. 26 Maiu 1932.

Nr. 2589.

Date'e pentru văduve și orfani.

Prin ordinele noastre, circulare Nr. 4870—1928, publicat în Curierul Creștin Nr. 20 din 15 Octomvrie 1928, și Nr. 1166—1929, publicat în Curierul Creștin Nr. 5 din 1 Martie 1929 și Nr. 12 din 15 Iunie 1929 și mai ales Nr. 2050 din 8 Aprilie 1930, către toți purtătorii Oficiilor Protopopești am cerut tablouri despre preoții deficienți, văduvele și orfanii de preot din toate tractele.

Intrucât din unele tablouri înaintate în trecut nu se pot constata toate datele de lipsă, prin acestea invităm din nou pe toți Mult Onorații Frați purtători ai Oficiilor Protopopește să înainteze de urgență direct Onoratei Administrații Capitulare rapoarte documentate, care să cuprindă negreșit următoarele, date pentru toți preoții deficienți, văduvele și orfanii de preot din tract:

1. Etatea.

2. Starea sanitară.

3. Funcțiunea ce eventual ocupă și salariul ce primesc.

Etatea orfanilor se va dovedi cu extras din registrul botezaților.

Situația materială se va dovedi cu documente oficiale dela percepții și primării în care se va arăta și impozitul global ce îl plătesc.

Având absolută nevoie de aceste date pentru a stabili ajutoarele ce vom putea da în viitor, până la sosirea rapoartelor ajutoarele nu se vor putea distribui. Se va observa deci cea mai mare urgență.

Din șed. cons. 26 Maiu 1932.

Nr. 2589.

Numiri.

Mult Onoratul *Pavel Salvan*, paroh în Sânmărghita și administrator protopopesc al tractului Reteagului a fost numit *paroh în Reteag* (Tr. Reteag), *protopop al tractului Reteag și arhidiacon onorar*.

Din șed. cons. 5 Iulie 1932.

Nr. 3288.

Mult Onoratul *Valeriu Giurgiu* protopop on.—paroh în Cojocna este numit *exactor-revizor diecezan*.

Din șed. cons. 15 Iulie 1932.

Nr. 3424.

Onoratul *Ioan Mihăilaș*, administrator parohial în Morăreni, este numit *în aceeași calitate* la parohia *Șieuț* (Tr. Budac).

Din șed. cons. 5 Iulie 1932.

Nr. 3272.

Onoratul *Ioan Pop* (Românești), preot nouhirotionit este numit *administrator local* la parohia *Brusturi* (Tr. Buciumi).

Din șed. cons. 5 Iulie 1932.

Nr. 3268.

Onoratul *Ioan Moldova*, preot nouhirotionit este numit *administrator local* la parohia *Nădășel* (Tr. Cluj-Mănăstur).

Din șed. cons. 5 Iulie 1932.

Nr. 3269.

Onoratul *Ioan Mihalca*, preot II în Rebrîșoara, este numit *administrator local* la parohia *Morăreni* (Tr. Budac).

Din șed. cons. 15 Iulie 1932.

Nr. 3426.

Onoratul *Augustin Moldovan*, preot nouhirotionit este numit *ajutor-cooperator personal* pelângă parohul din *Aluniș* (Tr. Gherla).

Din șed. cons. 15 Iulie 1932.

Nr. 3434.

Ziua Aviației.

În urma adresei Onoratului Minister al Instrucțiunii, Cultelor și Artelor Nr. 90754/9557 din 11 I. c. comunicăm Veneratului Cler eparhial, că Asociațiunea română pentru propagarea aviației a decis, ca la *20 Iulie* a. c. sărbătoarea Marelui Prooroc Ilie, să se sărbătorească în Capitală și în întreaga Țară „Ziua Aviației” în amintirea

eroilor din aeronautică, morți prin accidente.

Comunicând acestea, lăsăm, ca în ziua menționată în toate bisericile din Eparhie, la sfârșitul sfintei Liturgii, să se officieze parastas pentru *eroii aviatori morți*, iar în cadrele predicilor să se facă pomenirea despre acești eroi ai Neamului.

Cluj, la 13 Iulie 1932.

Nr. 3380.

Necrolog

Cu durere anunțăm Veneratului Cler, că Mult Onoratul *Teofil c. Moldovan*, fost paroh-protopop onorar în Fundătura (Tr. Someș) a repausat în Domnul în ziua de 4 Iulie a. c. în anul 72 al vieții și 46 al preoției.

*

Cu durere anunțăm Veneratului Cler, că Onoratul *Petru c. Buzura*, fost preot în Răstoci (Tr. Ileanda) a repausat în Domnul în ziua de 10 Iunie a. c., în anul 69 al vieții și 47 al preoției.

Onorat Frațiiile Voastre să aduceți la altarul Domnului sutragiile pii îndătinat pentru odihna sufletelor adormiților în Hristos Frați.

Cluj, la 12 Iulie 1932.

Nr. 3207. Nr. 3333.

Concurs la parohii.

Parohia *Sânmărghita* (Tr. Reteag) se curentează cu termenul de *15 August 1932*.

Din șed. cons. 5 Iulie 1932.

Nr. 3461.

Doritorii de-a dobândi acest beneficiu parohial, să-și înainteze rugările la Ordinariatul episcopal în termenul concursual — pe calea *oficiului protopopesc competent*, — prevăzute cu următoarele documente:

1. Absolutorul teologic.
2. Atestat de serviciu de la oficiul protopopesc
3. Extras autentic din protocolul școlar despre catehizarea elevilor școlari, în anul școlar 1930/31 la caz, că școala în anul școlar trecut n'a funcționat atestat oficios, că pruncii totuși au fost catehezați
4. Extras autentic din protocolul predicilor de pe un an, care se termină la data când se înaintează rugarea.

La rugările înaintate fără aceste documente, — dintre cari cele de sub 3 și 4 trebuie să fie vizate și autentificate de către oficiul protopopesc, — nu se va reflecta.

Episcop Dr. Iuliu Hossu.

Partea neoficială.

Cu cine are de luptat biserica noastră?

— Mijloace de apărare și de luptă. —

Conferința M. On. L. Nicoară, ținută în sinodul de primăvară a tr. Cluj

„Tu ești Petru și pe această piatră voi zidi biserica mea și porțile iadului nu o vor birui pe ea”-

Matei c. 16. v. 18.

Venerat Sinod,

Sinoadele preoțești sunt întrunirea întmă a fraților, cari sunt chemați să păstorească credincioșii și au chemarea primordială să se înțeleagă între sine și să afle mijloacele cele mai potrivite pentru buna chivernisire a credincioșilor, pentru îndreptarea relexor și delăturarea primejdiilor cari bântue și amenință parohiile noastre.

În vederea aceasta am dorit să sulevez și să tratez un atare subiect, care ne interesează pe toți, care este mai actual în zilele acestea și care trebuie să ne preocupe pe toți de o potrivă.

Cu toții știm și simțim că biserica trăește o epocă de criză și are să treacă prin grele încercări. Noi asemenea trăim timpuri grele a căror greutate din zi în zi tot mai tare crește văzând cu ochii. Cu toții ne plângem de greutățile și necazurile ce ne apasă, dar se cuvine ca împreună să ne și mângăiem unii pe alții, căutând cu o muncă mai încordată ca ori și când — să îndreptăm cele de îndreptat mai ales că numai la noi, la puterile noastre proprii suntem avizați.

Viața religioasă-morală e redusă atât la orașe cât și la sate. Un indiferentism, o răceală a copleșit și încătușat sufletele. Bisericele de cele mai multe ori sunt goale, oamenii aleargă după daraverile lor și în sărbători ca în zilele de lucru lasă biserica și rugăciunea în grija preotului. Preotul nu e mai privit și respectat ca pe vremuri, dacă are ceva stare este pizmuit iar dacă e sărac este batjocorit. I-se deneagă prestațiunile ori credincioșii, dacă le fac, le fac numai de rușine. Și nu poartă vina preotul, căci azi se lucrează mai mult pentru biserică și credincioși, ca ori când. Schimbarea s'a făcut în zilele noastre și sub ochii noștrii. Să cercetăm cari pot fi cauzele acestei schimbări?

Istoria ne arată că or ce cataclism ai omenirei și-a avut rezultatele sale bune și rele. Și în totdeauna a trebuit timp și muncă înteuțită ca să se saneze ranele cauzate. Războiul mondial care s'a deslăntuit și pe-

trecut sub ochii noștrii a produs două curente dăunătoare, unul al materialismului ne'nfrânat: goana nebună după avere, cea ce a răsturnat ordinea socială de ieri. Unele clase s'au ridicat și altele cari erau mai pe sus, au ajuns în inferioritate. De aici s'a iscat o luptă crâncenă și fără cruțare între oameni. — Al doilea curent l'au născut tranșeele războiului unde au fost martirizați, înfomețați ani de-arândul bieții ostași. Când au ieșit din tranșee au văzut într'o clipă năruindu-se înaintea ochilor tronuri, țări și autoritățile de ieri, au văzut că în vreme ce flămânzeau și îndurau chinuri alții s'au îmbogățit și trăiesc în inbuibări. Astfel predispuși de curentul bolșevic transportat din Rusia, din creștinii buni de ieri cari se rugau lui Dumnezeu să le dea fericirea să-și poată vedea încă odată părinții, soții, și copiii s'au transformat într'un element răsbunător contra tuturor așezămintelor. Iată cauzele metamorfozei credincioșilor noștri, a atrofierii sufletești a creștinilor.

Biserica Domnului nostru Isus Hristos a suferit rane dureroase pe urma acestui cataclism. Nouă ni-e rândul, Venerați Frați ca să sanăm aceste rane și dacă s'au făcut avarieri pe cetatea încredințată pazei noastre, căci această cetate și azi este atacată de mulți dușmani, se cade să lucrăm cu multă muncă și cu mai multă dragoste pentru învingerea lor. Activitatea preotului trebuie să ia nouă orientări față de trecut să fie câmpul nostru de luptă mai amplificat, mai vast ca să putem câștiga războiul. Trebuie să exploatăm toate mijloacele pentru a îndrepta greșelile și să lucrăm în direcțiile unde s'au făcut omiteri. Trebuie să adunăm turma risipită iarăși în jurul păstorului.

În deosebi cu trei potrivnici avem de luptat, în unele parohii se poate să-i avem pe toți trei, în altele numai unul sau doi. În orice caz însă și cu unul și cu trei lupta este grea — dar încordându-ne puterile — vom învinge aceste timpuri grele pentru fiecare păstor chemat la o răspundere așa de mare și înfricoșată.

Acești trei potrivnici ai Bisericii noastre sunt: 1. Ademenirile ortodoxiei dominante, 2. Comuniștii, 3. Sectarii.

Venerat Sinod, să-mi permiteți ca să

tratez în parte pe fiecare, încercând să dau apoi și un plan de activitate pentru pastorația de azi, așa după cum văd și cred eu că trebuie să lucrăm între împrejurările schimbate, mai ales că eu îi am pe toți trei. Nu am pretenția să cred, că vă dau ceva nou, unele dintre înviațiuni sunt folosite de mai de mult, dar am convingerea, că urmând cele ce voi spune, vom arăta rezultate frumoase și mulțumitoare.

1. Ademenirile ortodoxiei dominante.

Înainte de Unire cele două biserici naționale din Ardeal ajunseseră să trăiască într'o satisfăcătoare armonie. Par'că văd și acuma pe regretatul episcop ortodox dela Arad, Papp, când cu ocaziunea jubileului de 50 de ani al Astei, ținut la Blaj în 1911, răspundea fie-iertatului canonic Dr. Izidor Marcu la primirea din gara Blaj cu cuvintele:

Ca doi ochi într'o lumină

Ca doi frați într'o tulpină

par'că văd și acum laolaltă pe Vlădiciei noastre, trecând dela castelul Mitropolitan prin piața Inocențiu Micu-Clain, în mijlocul unei mulțimi însuflețite braț la braț cu Vlădiciei ortodoxi, la catedrală pentru prăznuirea măritei sărbători a Astei

Azi în strana vecină numai este dragoste față de Biserica noastră, care a pregătit unirea neamului începând dela 18 Oct. 1754 cu deschiderea vestitelor școli din Blaj. E dureros și trist. Cărmuirile de asemenea ne șicanează mereu cu mizerabilele salarii neprimate acuma de atâta timp, încât par'că au uitat că și noi suntem beneficiari îndreptățiți ai unui buget creat și din contribuțiile credincioșilor noștri.

În ochii unor conducători ai Bisericii surori din Ardeal suntem și azi ceea ce eram în ochii Mitropolitului Șaguna, care scria la 1856. Mitropolitului Ungro-Vlahiei Nifon așa: „Vrășmași cei mai cumpliți, de cari trebuie să fugă creștinii noștri sunt un mic număr de Români numiți Uniți, cari sub forma ritului răsăritean sunt Papiști întrupați și cari sub numele de Români ne amăgesc ca să ne tragă în prăpastie unde nu numai biserica ci chiar și naționalitatea noastră să-și afle mormântul“. [Istoria bisericeii creștine universale de I. Goergescu pag. 177].

Sate învrăjbite, oameni cu legături de sânge și rudenie despărțiți în două, luptă pe moarte și viață între fiii aceluiaș neam, iată icoana tristă a luptei date de propaganda ortodoxiei în ținuturile de dincoace de Carpați.

Frațiile Voastre, cunoașteți, ca și cel ce scrie aceste rânduri în amărăciunea suflului său, cum ortodoxia cearcă să răpească

după cuvintele Scripturii ca „hoțul ce vine noaptea“ din turma dreptcredincioasă suflute pentru cari nu pot răspunde nici pe pământ nici înainte înfricoșatului județ.

O ceartă de multe ori mică și inevitabilă între preot și turmă, o pretenziune dreaptă de lectical în zilele acestea de grea încercare materială, dorința de-a se afirma a cutărui primar sau notar ortodox în fața superiorilor săi înguști la inimă și fără credință, sunt motive destule ca să se rupă cutare parohie în două și preotul nostru să poarte veșnic pecetea rușinei, că parohia lui a trecut la ortodocși, iară el a fost un preot slab, căci nu și a putut apăra turma de rătăcire.

În fața acestei situații care trebuie să fie ținută noastră? Cari trebuie să fie mijloacele de apărare și luptă?

Cu stăpânirea nu mă ocup, căci față de aceștia avem pe înalții Arhieriei, care în aceste vremuri grele s'au dovedit a fi la înălțimea chemării lor apostolești. Corul înalt Episcopesc al Bisericeii noastre azi este mândria unui neam, tot ce a putut produce neamul nostru mai bun, mai nobil și mai ales, avem noi întrupat în persoanele Vlădicilor noștri, cari legați de turma lor, luptă ca niște uriași pentru aplanarea mizeriei și sărăciei noastre. Adâncă recunoștință și venerațiune fiască trebuie să avem rostind zilnic la altarele noastre către părintele dreptății rugăciuni fierbinți pentru învingerea a tot năcazul și durerea noastră.

Dar în parohiile noastre unde noi suntem „piatra din unghiu“ care trebuie să fie ținuta noastră?

Înainte de toate o mândrie trebuie să ne umple sufletele noastre, că slugim o cauză sfântă și dreaptă. Ca tii Romei catolice și străbune să ne dăm seama fiecare în mijlocul turmei sale, că lupta la caz de nevoie să o primim deschis pe față și fără nici o teamă, „în lume scârbe veți avea“ — zice Mântuitorul — „îndrăzniți însă“. Această îndrăzneală a noastră mai ales azi trebuie să fie împreunată și cu o prudență pastorală.

Prudența e sufletul tuturor virtuților învățăm odată în seminar. La aceasta ne îndeamnă și mântuitorul la Matei c. 10. v. 16 „fiți înțelepți ca șerpii“ și înțeleptul Sirach la c. 32. v. 20. „fără de sfat nimica să nu faci și după ce faci să nu-ți pară rău“. Prudența nu e numai un dar natural al minții, ci mai ales un dar special al Spiritului Sfânt, pe care să-l cerem des în rugăciunile noastre după cum zice și Sfântul Iacob în cartea sa catolică la c. 1. v. 5: „Și de este cineva dintre voi lipsit de înțelepciune să ceară dela Dumnezeu care le dă la toți din belșug“.

Apoi să suferim tot și toate fara însă a

deveni lași, pentruca turma noastră să rămână întreagă și nici o oaie să nu se piardă. Vom avea de înghiț multe și de suferit mult, în nopți lungi vom avea să medităm mult asupra ticăloșeniei oamenilor, dar o oaie să nu piară și să nu treacă. Toate să le iertăm și toate să le răbdăm, căci „dragostea îndelung răbdă, se milostivește, dragostea nu pizmuește, dragostea nu se îndărătnicește, nu se trufește, apoi toate le suferă, toate le iartă, dragostea nici odată nu scade”. [Epistola I. a Sf. Ap. Pavel către Corinteni, c. 13. v. 4, 7 și 8]. Dragostea Domnului să ne stăpânească sincer și adevărat. Fiecare din credincioșii noștri bogat și mai ales sărac să ne fie frate în înțelesul cel mai strict al cuvântului. Nici o ură, nici o dușmănie între păstor și turmă să nu fie, mai bine să lăsăm din al nostru, dar oile să rămână. Și apoi la muncă, Fraților, cu „vreme și fără vreme” la catehizare cu copiii și cu adulții. Plătim prea scump lipsa catehezei din trecut și poporul nostru ar fi altul, dacă se făcea catehizarea și creșterea lor în spirit catolic.

Ne mai aducem aminte de ordinul circular al Prea Veneratului Ordinariat, care impune păstorului catehizarea copiilor ca cea mai de competență datorință în păstorie. Ce metodă vom urma în catehizare? Scopul cateheziei ne-o arată. Avem să creștem și să formăm din copii, creștini buni pentru viață. În scopul acesta îi vom instrui și introduce în cunoștințele Sfintei noastre religii. Ne vom feri, însă, ca această instruire să nu fie după schema veche, o memorizare plictisitoare. Catehetul nu trebuie să fie pedagog rău, care cu bățul în mână și asprime să forțeze dela băiat câteva lecții în vederea controlului superiorității ori examenului. Examenul îl dă copilul prin viața sa de creștin bun, ori rău, când a ajuns să fie factor în viața socială. Vom prefera metoda, care prin blândețe, prin incurajare și laudă excită interesul băiatului față de religie și plantează dragoste față de biserică. Dacă vom ști cuceri inima copilului în școală, acela va veni după noi și ne va urma cu drag la biserică. Să nu uităm, că copilul mic este cel mai bun psiholog, care îndată te cunoaște, dacă ai dragoste față de el. Interesul nostru față de copii, nu se va mărgini la sala de învățământ, îi vom urmări și afară de școală, și-i vom urmări și ajunși la vârsta pubertății. Ne vom îngriji deci și de educația tineretului. Vom griji ca sământa bună sămănată și încolțită în școală să se desvolte mai departe și să nu fie înecată în polomidă și mărăcini. Jocurile și sezătorile nocturne, așa cum se practică la noi, și alte îndeletniciri ale tineretului, nici

decum nu sunt potrivite să ajute munca noastră începută în școală, ci mai mult să o paralizeze.

În scopul acesta nu vom lăsa să se risipească tineretul de sub paza noastră, ci vom lua contact mereu cu el. Se va forma cor bisericesc cât se poate de modest, dacă nu se poate mai pe multe voci. Acest mijloc atrage atât de mult tineretul, îl face să cerceteze regulat biserica și atrage prin aceasta părinții și rudeniile tineretului. În cadrele Agrului tot felul reuniuni de fete și femei. În acest cadru mici conferințe trebuiesc ținute apoi sfaturi, convorbiri asupra rolului femeii în societate și a mamelor în familie. Trebuie scitat interesul și bunăvoința femeilor față de problema atât de importantă a bisericii și față de lăcașul Domnului. În conducerea reuniunilor femești sunt de părerea că, noi trebuie să păstrăm numai conducerea teoretică, dând directivele necesare, iar conducerea efectivă și executarea trebuie încredințată președintelor alese de Reuniuni. E absolut necesar ca împreună cu învățătorii și învățătoarele parohiilor noastre, să se facă tot posibilul ca să se înființeze salele culturale sau așa numitele case naționale. Aici vom putea instrui tineretul, să predeie piese teatrale cu fond moral. O sală culturală bine cercetată și bine condusă dă roduri la fel de bune, ca însuși biserica. Trebuie creată o generație nouă care să nu se smițească la fiecare suflare de vânt, conștie că este în Biserica cea adevărată, în una sfântă, catolică și apostolică biserică. Eu cred că o activitate binecugată și organizată prin educația copiilor și a tineretului ne va pune în mijlocul unei generații cu sentimente mai bune față de așezămintele Sfintei Biserici iar noi ne vom afla păstori în mijlocul unei turme credincioase, întotdeauna gata să asculte glasul păstorului. Sus inimile! deci fraților, fără lăncezire și fără teamă, cu încredere în biruința steagului stropit cu sângele sfânt al Mântuitorului nostru, la luptă, Domnul este cu noi. „Iată eu cu voi sunt în toate zilele până la capătul veacului”.

2. Bolșevismul.

În anul 1918 după răsturnarea țarismului autocrat, se instaurează în Rusia „Regimul Bolșevic”. Bolșevic în limba rusă înseamnă „majoritar”; considerând deci numai acest singur cuvânt am putea înțelege cel mult că în Rusia, puterea este în mâinile majoritarilor, adică în mâinile unui partid, care numără între membrii săi majoritatea populației Rusiei. În realitate nu este așa. Bolșevicii nu sunt alții, decât comuniștii ruși, și-au luat acest nume de „bolșevici” din împrejurarea că la un con-

gres al tuturor socialiștilor Ruși, ramura comunistă a acestora a fost în majoritate; deci „Bolșevicii” în opoziție cu „Monșevicii” care înseamnă „Minoritarii” și cari reprezentau ramura mai temperată a socialiștilor Ruși.

Fără a trece în revistă împrejurările și faptele, care au mijlocit și însoțit instaurarea acestui regim, caracterizate mai ales prin asasinat, jafuri, distrugerii și culminând în oribilul asasinat, săvârșit asupra țarului și a familiei sale, să vedem ce urmărește regimul comunist, cari sunt scopurile sale?

Comunismul s'a afirmat dela început ca un regim revoluționar, cu scopul precis de-a răsturna ordinea socială burghezo-capitalistă ce domnește astăzi în lume și înlocuirea ei cu ordinea socialistă propovăduită de Karl Marx. Realizarea acestei socializări o concep bolșevicii conform spuselor comunistului Steclov în broșura „Cine sunt comuniștii” în două fraze: 1] socializarea producției, 2] socializarea consumației.

Prin socializarea producției se urmărește trecerea tuturor ramurilor de producție în mâinile comunității. Producția în această ordine va urmări numai satisfacerea nevoilor mulțimii neavând a mai ține seamă de interesele capitalului. Prin urmare în ordinea socialistă producția se va orienta și regula după necesitățile consumatorilor, fără a ține seamă de nimic altceva spre deosebire de ordine capitalistă, în care producția se orientează după posibilitățile de defacere, după rentabilitate, în general are ca scop augmentarea capitalului. Prin socializarea consumației, comunismul urmărește repartizarea producției în mod egal, fără a ține seamă de capacitatea de producție a indivizilor, cu un cuvânt: fiecăruia în mod egal, nu după cât poate produce. — Aceasta a doua frază a socializării urmează a fi realizată, după înfăptuirea celei dintâi, adică după socializarea producției.

După cum vedem, bolșevismul este o doctrină socială, cu un pronunțat caracter economic, materialist, fondat în întregime din doctrina marxistă.

Cum înțelege bolșevismul să realizeze această doctrină? Modul de realizare a fost arătat tot de către Marx și consistă în dictatura proletariatului, adică a clasei muncitorești.

Bolșevismul este deci un regim de dictatură, un regim în care libertatea este suprimată.

(Va urma.)

Diverse.

Precum apare din partea oficială a revistei noastre, în sfârșit s'au luat măsurile de lipsă, pentru întregirea salariilor preoțimei noastre, respectiv pentru egalarea aceloră cu salariile preoțimei ortodoxe. *Lupta dusă cu energia recerută și intervențiile făcute de atâtea ori de către Inalți noștri Arhieri* la toate forurile în drept, a fost răsplătită cu rezultatul dorit: preoțimea noastră va primi ceea ce i se cuvine în această Țară. După ce acum câteva zile primise Inalt Prea Sfinția Sa Mitropolitul o asemenea adresă, acum a primit și Prea Sfinția Sa Părintele nostru Episcop adresa de asigurare a Ministerului, că s'au făcut demersurile de lipsă pentru îndreptățirea preoțimei. Sperăm, că în curând vom avea bucuria să aducem știrea mult așteptată de preoții noștri, că diferența de salar s'a și ordonat și se poate ridica.

Nr. 50 — 1932.

Publicație de licitație minuendă.

Curatorul bisericii rămâne unite din Tiha—Bârgăului sat, județul Năsăud, Vicariatul Rodnei, pentru lucrările de reparare ce sunt a se face la biserică, publică licitație minuendă, cu oferte închise, care se va ține în ziua de 21 Iulie 1932 ora 16, în localul oficiului parohial din loc.

Planul, devizul de spese și condițiunile de licitație se pot vedea la oficiul parohial din loc.

Tiha—Bârgăului sat, din șed curatorialului bisericesc ținută la 10 Iulie 1932.

Președinte:

s. s. Ioan Bal

paroh, protopop on.

Prim-curator:

s. s. Ioan Dologa